

Назив предмета: Формулисање теме докторске дисертације – предмет и проблем истраживања
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
<p>Циљ предмета Циљ овог предмета је прецизно дефинисање предмета истраживања докторске дисертације. Докторанд-киња треба да дефинише и објасни проблем истраживања, као и да укаже на научни значај и потребу за истраживањем тако дефинисаног предмета, као и припрема предлога рецентне литературе и других потенцијалних извора података које ће користити у изради докторске дисертације, а у договору и сарадњи са ментором докторске дисертације.</p>
<p>Исход предмета Очекивани исход је јасно, прецизно и према методолошким критеријумима дефинисани предмет и проблем истраживања докторске дисертације. Докторанд-киња је успешно објаснио-ла научни и друштвени значај истраживања одабраног проблема и доказује да у потпуности влада претраживањем и критичком анализом савремене релевантне научне и остале литературе, као и других извора података потребних за израду докторске дисертације.</p>
<p>Садржај предмета Формулисање предмета и проблема истраживања докторске дисертације, чиме се успоставља однос између реалне друштвене појаве, проблема који се јављају у вези са том појавом и научног сазнања о тој појави. Анализа потребе за истраживањем тако формулисаног предмета и проблема истраживања.</p>
<p>Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.</p>

Назив предмета: Општа методологија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: -
<p>Циљ предмета:</p> <p>а) Упознавање студената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - са основним принципима методологије, али и са специфичностима природних и друштвених наука, - са важним појмовима који се користе у методологији ради бољег разумевања науке, - са практичним применама методолошких принципа, нарочито у домену разликовања науке и псеудонауке. <p>б) Оспособљавање студената:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за критичко преиспитивање науке, односно наука, њихових метода и резултата, - за евалуацију метода путем којих наука долази до провизорних истина о свету око нас, - за критичко разматрање образложења и оправдања ових метода.
<p>Исход предмета:</p> <p>Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - критички разматра образложења научних метода, где спадају критеријуми на основу којих су неке теорије прихваћене у науци, - схвати и у свом раду примени то схватање о природи односа између доказа и хипотеза и о степену у којем су научне тврдње оповргљиве путем посматрања или експеримента, - прави разлику између науке и псеудонаучних пракси.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>На курсу ће бити обрађене следеће теме: проблем спознаје, знања и комуникације, узрочност, телеологија, теорија доношења одлука и степени веровања, објашњење и разумевање, структуре научних теорија, редукција и емергенција, модели, метафоре и аналогije, експеримент и посматрање, индукција, дедукција и вероватноћа.</p> <p>Такође, пажња ће бити посвећена и природним законима, питању постојања закона у друштвеним наукама, научном открићу, научној промени, студијама науке и технологије, релативизму (у друштвеним наукама), друштвеним факторима у науци, филозофији друштвене науке, јединству науке и проблему разлик(овањ)а науке и псеудонауке.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Практични део наставе бавиће се провером и применом усвојених концепата у пракси, као и креирањем програма за превенцију конфликта међу групама.</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Bunge, M. (1983). <i>Epistemology and Methodology I: Exploring the World</i>. Dordrecht: D. Reidel Publishing Company.</p> <p>Bunge, M. (1983). <i>Epistemology and Methodology II. Understanding the World</i>. Dordrecht: D. Reidel Publishing Company.</p> <p>Newton-Smith, W. H. (ed.) (2000). <i>A Companion to the Philosophy of Science</i>. Malden: Blackwell Publishers.</p> <p>Turner, S. P. and P. A. Roth (2003). <i>The Blackwell Guide to the Philosophy of the Social Sciences</i>. Malden: Blackwell Publishers.</p>

Назив предмета: САВРЕМЕНИ МЕТОДОЛОШКИ ПРИСТУПИ У СОЦИОЛОГИЈИ
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема посебних услова
<p>Циљ предмета Упознавање и разумевање методолошких проблема који прате савремена социолошка истраживања. Оспособљавање за критички однос према методолошким проблемима ради што квалитетнијег приступа у извођењу самосталних истраживачких пројеката.</p>
<p>Исход предмета Самостална анализа и разумевање савремених методолошких приступа и проблема у циљу повећања квалитета истраживачких радова.</p>
<p>Садржај предмета <i>Предавања</i> Научни и етички циљеви и конфликти у друштвеним истраживањима; Епистемолошка и сазнајна верификација квантитативне методологије; Квалитативни приступ у савременој социологији; Квалитативни vs. квантитативни приступ: могућности и перспективе; Комбиновање квалитативних и квантитативних метода као истраживачка парадигма будућности; Електронски и дигитални извори у истраживању савремености; Методологија, хеуристика и информатичко друштво; Социолошка методологија у двадесет и првом веку. <i>Студијски истраживачки рад</i> Израда радне хипотезе и скице истраживања-пројекта према одабраном проблему.</p>
<p>Препоручена литература Bethlehem J, Biffignandi S. (2012). <i>Handbook of Web Surveys</i>. New York: John Wiley&Sons. Brown, P. Alison (2010). Qualitative method and compromise in applied social research, <i>Qualitative Research</i>, vol. 10(2) 229–248, SAGE Publications Creswell, J. (2012). <i>Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches</i>. Thousand Oaks, CA: Sage Halmi, Aleksandar (2005). <i>Strategije kvalitativnih istraživanja u primijenjenim društvenim znanostima</i>, Zagreb: Naklada Slap. Russell, Bernard (2013). <i>Social Research Methods, Qualitative and Quantitative Approaches</i>, Los Angeles, London, New Delhi: Sage Publications. Bryman, A. (2016). <i>Social Research Methods</i>. 5th edition, Oxford: Oxford University Press Johnson, B., Christensen L. (2014). <i>Educational Research: Quantitative, Qualitative, and Mixed Approaches</i> 5th edition, London: Sage Publications Onwuegbuzie, A. J., & Collins, K. M. T. (2007). A typology of mixed methods sampling designs in social science research. <i>The Qualitative Report</i>, 12(2), 281-316. Tashakkori, A., & Teddlie, C. (2011). Mixed methods research: Contemporary issues in an emerging field. In N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), <i>The SAGE handbook of qualitative research</i> (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage. Стојшин, С., Видицки, В. (2018). Методолошки проблеми у српској социологији – анализа садржаја Социолошког прегледа, <i>Социолошки преглед</i>, vol. LII, no. 1, стр. 75-100. Стојшин, Снежана (2015), Развој и области примене анализе садржаја, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i>, Вол.XL, Бр.2, стр. 169-188 Стојшин, Снежана (2014), Квалитативна и/или квалитативна анализа садржаја – специфичности примене, <i>Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду</i>, Вол.XXXIX, Бр.1, стр. 193-210</p>

Назив предмета: Мрежни модели у друштвеним наукама
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема посебних услова
<p>Циљ предмета Предмет има за циљ да оспособи студенте за самостално коришћење савремених метода мрежне анализе у различитим областима друштвених наука. То подразумева савлађивање основа теоријског градива које се ослања на математичку теорију графова (<i>graph theory</i>) и статистичко графичко моделовање (<i>graphical modelling</i>), као и практичан рад кроз примену различитих мрежних модела на истраживачке проблеме где конвенционални статистички методи (нпр. анализа латентних структура) не дају задовољавајуће резултате.</p>
<p>Исход предмета Студенти су оспособљени да примењују методе мрежне анализе, конструишу и интерпретирају мрежне моделе на конкретним истраживачким проблемима из различитих области друштвених наука. Такође, студенти су оспособљени да самостално конструишу нове моделе користећи статистички програмски језик <i>R</i> и пратеће програмске пакете (<i>qgraph, igraph, bootnet, IsingFit, networktoolbox</i> и). На тај начин, студенти добијају прилику да користе напредне технике мрежне анализе у својим истраживачким пројектима.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основе теорије графова. Увод у графичко моделовање у статистици. Корелационе мреже. Мреже парцијалних корелација и технике регуларизације. Централност и кластеровање. Алгоритми откривања суседства и анализа суседства. Централност мостова. Исингов модел и мреже засноване на бинарним варијаблама. Робустност и стабилност статистичких мрежа. Мреже засноване на временским серијама.</p> <p><i>Практична настава</i> Практична настава прати теоријску наставу кроз имплементацију модела у програмском језику <i>R</i> и подразумева рад на различитим подацима и различитим истраживачким проблемима: мреже друштвених ставова, мреже црта личности, мреже симптома, мреже социо-економских индикатора, мреже друштвених вредности и др.</p>
<p>Препоручена литература Stanley Wasserman, Katherine Faust (1995). <i>Social Network Analysis: Methods and Applications</i>. Cambridge: CUP. Peter J. Carrington, John Scott, Stanley Wasserman (2005). <i>Models and Methods in Social Network Analysis</i>. Cambridge: CUP. Crane, Harry (2018). <i>Probabilistic foundations of statistical network analysis</i>. New York: CRC Press.</p> <p>Costantini, G., Epskamp, S., Borsboom, D., Perugini, M., Möttus, R., Waldorp, L. J., & Cramer, A. O. J. (2015). State of the aRt personality research: A tutorial on network analysis of personality data in R. <i>Journal of Research in Personality</i>, 54, 13–29. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2014.07.003</p> <p>Dalege, J., Borsboom, D., van Harreveld, F., van den Berg, H., Conner, M., & van der Maas, H. L. J. (2016). Toward a formalized account of attitudes: The Causal Attitude Network (CAN) model. <i>Psychological Review</i>, 123(1), 2–22. https://doi.org/10.1037/a0039802</p> <p>Dalege, J., Borsboom, D., van Harreveld, F., & van der Maas, H. L. J. (2017). Network Analysis on Attitudes: A Brief Tutorial. <i>Social Psychological and Personality Science</i>, 8(5), 528–537. https://doi.org/10.1177/1948550617709827</p> <p>Epskamp, S., & Fried, E. I. (2018). A tutorial on regularized partial correlation networks. <i>Psychological Methods</i>, 23(4), 617–634. https://doi.org/10.1037/met0000167</p> <p>Epskamp, S., Borsboom, D., & Fried, E. I. (2018). Estimating psychological networks and their accuracy: A tutorial paper. <i>Behavior Research Methods</i>, 50(1), 195–212. https://doi.org/10.3758/s13428-017-0862-1</p> <p>Jones, P. J., Mair, P., & McNally, R. J. (2018). Visualizing Psychological Networks: A Tutorial in R. <i>Frontiers in Psychology</i>, 9, 1742–1742. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.01742</p>

Назив предмета: Напредни статистички методи
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема посебних услова.
<p>Циљ предмета</p> <p>Предмет има за циљ да студентима пружи теоријска знања која су неопходна за разумевање вишеструких могућности научног приступа истраживачким проблемима у области социологије, као и практична знања и вештине које су неопходне за адекватну методолошку поставку квантитативно оријентисаних емпиријских истраживања, њихово спровођење и статистичку анализу, као и пружање података.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент ће бити у стању да: разуме статистичку методологију у стручним и научним радовима, направи план истраживања заснованог на напредним статистичким налазима, разуме теоријску основу сложене статистичке анализе, примени сложену статистичку анализу, тумачи добијене резултате на стручан начин, те доноси закључке и предвиђа појаве на основу научне анализе података.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Припрема података: третмани униваријатних и мултиваријатних аутлајера, третмани недостајућих података; • Утврђивање основних метријских карактеристика инструмената; • Сложени регресиони модели: хијерархијска регресиона вишеструка анализа, анализа модерације и медијације; • Анализа латентне структуре варијабли: факторска и дискриминативна анализа; • Анализа груписања: кластер анализа и анализа латентних класа и профила; • Технике визуализације података: коресподентна анализа и мултидимензионално скалирање. <p><i>Практична настава</i></p> <p>Спровођење статистичких анализа које се обрађују на теоријској настави у статистичком софтверу SPSS и пакетима у R окружењу и интерпретација резултата.</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Everitt, B.S., Landau, S., Leese, M., & Stahi, D. (2011). <i>Cluster analysis (5th ed.)</i>. Noida, India: John Wiley & Sons, Ltd.</p> <p>Mair, P. (2018). <i>Modern psychometric with R. Use R!</i>. Cham, Switzerland: Springer.</p> <p>Hayes, A.F. (2017). <i>Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis (2nd ed.)</i>. New York, NY: Guilford Press.</p> <p>Oblaković, M., Sokolovska, V. i Dinić, B. (2015). Tretmani nedostajućih podataka. <i>Primenjena psihologija</i>, 8(3), 289–309.</p> <p>Ertel, S. (2013). <i>Factor Analysis: Healing an Ailing Model (2nd ed.)</i>. Göttingen University: Göttingen University Press. Dostupno na OAPEN (https://oapen.org/home)</p>

Назив предмета: Структуралне једначине
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема посебних услова.
<p>Циљ предмета Циљ овог предмета је упознавање студената са кључним методима моделовања заснованог на структуралним једначинама (СЕМ), који представља породицу статистичких приступа који истражују комплексне односе између латентних и опаљљивих варијабли.</p>
<p>Исход предмета Након успешног похађања предмета, студенти ће бити оспособљени да: (1) разумеју разлике између СЕМ приступа и приступа заснованих на вишеструкој регресији; (2) контруишу и примењују различите стратегије спецификације, идентификације и естимације модела, као и да процењују фит модела у односу на различите типове емпиријских података; (3) контруишу моделе путање и структуралне моделе; (4) разумеју феномене медијације и модерације унутар структуралног статистичког оквира; (5) изврше експлоративну и конфирмативну факторску анализу; (6) комбинују моделе мерења и структуралне моделе. Исходи курса подразумевају и савладавање статистичког софтвера за примену СЕМ модела и то: (1) AMOS модула софтверског пакета SPSS, (2) бесплатног софтверског пакета JASP, и (3) lavaan и semtools софтверских пакета унутар програмског језика R.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у структуралне једначине (матрице варијансе и коваријансе, основе линеарне алгебре, преглед метода вишеструке регресије). Спецификација и идентификација модела. Технике естимације, показатељи фита и извештавање о резултатима. Анализа путање, проблем медијације, модерације и каузалности. Поређење модела и мулти-групна анализа. Инваријантност мерења. <i>Практична настава</i> Спровођење статистичких анализа које се обрађују на теоријској настави у статистичком софтверу SPSS и пакетима у R окружењу и интерпретација резултата.</p>
<p>Препоручена литература Kline, R.B. (2011). <i>Principles and Practice of Structural Equation Modeling (3rd ed.)</i>. New York: Guilford Press. Kamel Gana, Guillaume Broc (2019). <i>Structural Equation with lavaan</i>. New York: Wiley. John C. Loehlin, A. Alexander Beaujean (2017). <i>Latent Variable Models: An Introduction to Factor, Path, and Structural Equation Analysis [5 ed.]</i>. New York: Routledge. Barbara M. Byrne (2016). <i>Structural Equation Modeling with Amos: Basic Concepts, Applications, and Programming [3rd ed.]</i>. New York: Routledge.</p>

Назив предмета: Социолошки практикум 1
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
<p>Циљ предмета Упознавање докторанда-киње са истраживачким поступцима и начинима њихове имплементације у истраживачкој пракси. Оспособљавање докторанда-киње за самосталну примену истраживачких метода и техника у оквиру социологије; за самостално препознавање и трагање за адекватним референтним оквирима у контексту истраживања, што подразумева одабир и упознавање са актуелном литературом; за самосталну интеграцију теоријских референтних оквира и адекватних метода приликом спровођења истраживања; за адекватну примену различитих истраживачких техника; за самостално писање и презентацију резултата истраживачког рада.</p>
<p>Исход предмета Од докторанда-киње се очекује да на крају курса буде способан-на да: самостално уочава могуће проблеме истраживања; спроведе истраживање у складу са уоченим проблемом; покаже самосталност приликом прикупљања, обраде и анализе података; самостално трага за релеватном литературом неопходном за истраживање; самостално интерпретира добијене резултате; адекватно презентује добијене резултате.</p>
<p>Садржај предмета Докторанда-киња у сарадњи са ментором креира: нацрт истраживања, пријаву за учешће на научном скупу; припрему и апстракт за писање научног чланка; припрема се за учешће у настави или за ангажовање у организацији научног скупа или на истраживачком и теренском раду на неком од пројеката који реализују чланови Одсека за социологију, односно Центар за социолошка истраживања. Обавезе докторанда-киње могу обухватити неку од наведених врста активности, у зависности од приоритета.</p>
<p>Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.</p>

Назив предмета: Учешће на првом научном скупу са рефератом
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
Циљ предмета Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски (или коауторски) рад.
Исход предмета Публиковање реферата саопштеног на научном скупу при чему је докторанд-киња једини аутор или први коаутор.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад, избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда реферата који ће докторанд-киња саопштити на научном скупу.
Литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак ради конципирања и излагања научног рада на научном скупу.

Назив предмета: Глобални урбани процеси
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов:
<p>Циљ предмета:</p> <p>Циљ предмета је а) упознавање студената са новијим теоријским и методолошким приступима за анализу веза између глобализације, простора и градова и б) оспособљавање студената да самостално и критички промишљају наведене приступе и користе их у циљу прикупљања, систематизације и евалуације одговарајућих података.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>На крају курса, студенти ће бити оспособљени да:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Користећи основне теоријске и методолошке приступе глобалних урбаних студија, описују, анализирају и објашњавају различите урбане процесе у савременом глобалном друштву; 2) Проналазе и критички евалуирају податке о глобалним урбаним процесима; 3) Спровode емпиријска истраживања у наведеној области;
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Поред дубинског упознавања са новијим теоријским приступима (глобалних градова, мреже глобалних градова и градова-региона) и одговарајућим методама и истраживачким техникама (визуализација просторних појава; релациони подаци; социо-просторне технике, мапирање и слично) разматрају се следећи урбани процеси: урбанизација (подурбанизација, хиперурбанизација и контраурбанизација); глобализација/локализација/глокализација; економско, социјално и просторно реструктурирање; гентрификација, фавелизација, урбана обнова и ревитализација; прекомпозиција друштвене структуре; мобилност/статичност; трансформације душтвености у урбаним срединама, неолибералне стратегије урбаног развоја; урбани развој заснован на култури; „брзе и мобилне“ урбане политике; глобално умрежавање и транснационализација нових урбаних покрета (право на град).</p> <p>У посебном сегменту курса, с обзиром на орјентацију студената, постоји могућност детаљнијег обрађивања социо-еколошких урбаних процеса односно трансформације урбаних еко-система и адаптације на климатске промене. У склупу тога разматрају се концепти „одрживих градова“, „отпорних градова“, „одрживе урбане мобилности“, „интегралног урбаног планирања“ и слично.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Појединачна и групна интерпретација и дискусија на основу упред припремљених текстова. Анализа карактеристичних студија случаја. Претрага одговарајућих база података (GaWC база, Урбан Аудит, Урбан Атлас и слично).</p>
<p>Препоручена литература</p> <p>Ana Pajvančić – Cizelj (2017). <i>Globalni urbani procesi</i>. Novi Sad:Mediteran Publishing.</p> <p>Mina Petrović (2009). <i>Transformacija gradova: ka depolitizaciji urbanog pitanja</i>. Beograd: ISI.</p> <p>Petrović Jelisaveta, Backović Vera (prir) (2019) <i>Experiencing postsocialist capitalism: Urban changes and challenges in Serbia</i>, Belgrade: Faculty of Philosophy in Belgrade.</p> <p>Ljubinko Pušić (2001). <i>Održivi grad: Ka jednoj sociologiji okruženja</i>. Beograd: Nezavisna izdanja Slobodana Mašića.</p>

Назив предмета: Репродуктивне политике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема претходних услова
<p>Циљ предмета Упознавање са основним појмовима и савременим теоријским приступима у области репродуктивне политике. Критичко преиспитивање репродуктивних права и слобода и етике контроле рађања. Критичка евалуација узрока, типова и карактеристика различитих државних интервенционистичких политика и програма у области репродукције, са нагласком на социокултурна и идеолошка схватања о улози државе и јавне политике у приватној сфери, која се очитава кроз различите видове надзирања и контроле интимности, сексуалности и телесне/репродуктивне аутономије. У том контексту посебна пажња посвећена је анализи варијетета мера пронаталних и антинаталних политика у интернационалној перспективи.</p>
<p>Исход предмета Овладавање научно-категоријалним апаратом из области репродуктивне политике; Познавање, разумевање, вредновање и упоређивање савремених теоријских приступа и трендова у области репродуктивне политике; Оспособљеност за социолошку анализу и социолошку синтезу посебних проблема у области репродукције; Уочавање и формулисање теоријски заснованих и релевантних истраживачких проблема у области репродуктивне политике, као и способност самосталног спровођења, тумачења и презентовања резултата теоријско-емпиријског рада из ове области.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Савремене теоријске концепције у области репродуктивне политике; репродуктивна права и слободе; критичка евалуација биолошке и социјалне репродукције; род, репродукција и идеологија; етика контроле рађања; пронаталне и антинаталне политике; савремени стандарди у области репродуктивног здравља; методе асистиране репродукције. <i>Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)</i> Проучавање основне и шире литературе из области репродуктивне политике. Активно укључивање студената у наставу кроз самостале интерпретације и групне дискусије на тему актуелних трендова у области репродуктивне политике и репродуктивног здравља и њиховом значају и друштвеним последица. Анализа релевантних студија случаја из области репродуктивне политике.</p>
<p>Препоручена литература Ginsburg, F. D. and R. Rapp (eds.) (1995). <i>Conceiving the New World Order: The Global Politics of Reproduction</i>. Berkeley: University of California Press. Solinger, R. (2013). <i>Reproductive Politics: What Everyone Need to Know</i>. New York: Oxford University Press. Hartmann, B. (1995). <i>Reproductive Rights and Wrongs: The Global Politics of Population Control</i>. Boston: South End Press. Bilinović Rajačić, A. (2016). <i>Uticaj asistirane reprodukcije na redefinisane socioloških pojmova porodice i roditeljstva</i>. Novi Sad: UNS, Filozofski fakultet (doktorska disertacija) Petchesky, R. P. (1990). <i>Abortion and Woman's Choice: The State, Sexuality, and Reproductive Freedom</i>. Boston: Northeastern University Press. Kričković Pele, K. (2014). <i>Vantelesna oplodnja: rodne i društvene kontroverze</i>. Novi Sad: Zavod za ravnopravnost polova i ACIMSI Centar za rodne studije Univerziteta u Novom Sadu. Milanović, N. (2015). <i>Reproduktivne politike u Srbiji na početku XXI veka</i>. Beograd: Zadužbina Andrejević.</p>

Назив предмета: БРАК И ПОРОДИЦА У САВРЕМЕНИМ ДРУШТВИМА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета: Продубљивање сазнања студената о: а) релевантним појмовима и феноменима, као и теоријским приступима у истраживању брака и породице у савременим друштвима, б) методолошким захтевима и специфичностима у истраживању брака и породице у савременим друштвима. Поред тога, циљ је и да се додатно развије сензибилитет студената за критичко промишљање релевантних проблема у сфери савремених брачних и породичних односа и функционалности, као и способност за њихово самостално проучавање.
Исход предмета: Оспособљавање студента за самостално: а) идентификовање релевантних феномена и проблема у вези са трансформацијом брака и породице у савременим друштвима, б) промишљање друштвеног детерминизма трансформације облика, функционалности и интегрисаности брака и породице у савременим друштвима, ц) анализирање релевантних теоријских концепција о савременом браку и породици, д) компаративну анализу појава у вези са браком и породицом у савременим друштвима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Обележја постмодерне трансформације брака (одлагање брачности, развод брака, партнерство, типови савремених бракова, карактеристике савремених брачних/партнерских улога), 2. Обележја постмодерне трансформације породице (састав и структура, типови породица, породична функционалност, породична интегрисаност), 3. Интер/интрагенерацијски односи у савременим породицама, 4. Савремена теоријска схватања о трансформацији брака и породице, 5. Друштвени фактори преобликовања брака и породице у савременим друштвима (опште карактеристике савремених друштава, трансформација рада, трансформација родних режима, породица и ризици), 6. Савремена породица и брак у компаративној перспективи, 7. Државна интервенција у савремене породичне/брачне/партнерске односе <i>Практична настава:</i> самостална анализа текстова, израда и презентација писаних радова, дискусија о релевантним темама, могућност самосталног емпиријског истраживања.
Препоручена литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Ammons, S., E. Kelly. (eds) 2015. <i>Work and family in the new economy</i>. UK: Emerald Group Publishing Limited. 2. Beck, U., E. Beck-Gernsheim. 1995. <i>The normal chaos of love</i>. UK: Blackwell Publishing. 3. Beck-Gernsheim, E. 2002. <i>Reinventing the family - in search of new lifestyles</i>. UK: Blackwell Publishing. 4. Giddens, A. 1993. <i>The transformation of intimacy: sexuality, love and eroticism in modern societies</i>. London: Blackwell. 5. Stanojević, D. 2018. <i>Novo očinstvo u Srbiji: sociološka studija o praksama i identitetima očeva</i>. Beograd: ISI FF. 6. Tomanović, S., D. Stanojević, M. Ljubičić. 2016. <i>Postajanje roditeljem u Srbiji – sociološko istraživanje tranzicije u roditeljstvo</i>. Beograd: ISI FF. 7. Tomanović, S., M. Ljubičić, D. Stanojević. <i>Jednoroditeljske porodice u Srbiji: sociološka studija</i>. Beograd: ISI FF. 8. Одабрани текстови публиковани у релевантним домаћим и иностраним научним часописима 9. Ши́ра литература према потребама студијско-истраживачког рада студената

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ У ТУРИЗМУ – СОЦИОЛОШКА АНАЛИЗА
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета: Продубљивање сазнања студената о: а) релевантним појмовима и феноменима, као и теоријским приступима у истраживању туризма у савременим друштвима, б) методолошким захтевима и специфичностима у истраживању туризма у савременим друштвима. Поред тога, циљ је и да се додатно развије сензибилитет студената за критичко промишљање релевантних проблема у вези са савременим туризмом, као и способност за њихово самостално проучавање.
Исход предмета: Оспособљавање студента за самостално: а) идентификовање релевантних феномена и проблема у вези са туризмом у савременим друштвима, б) промишљање друштвеног детерминизма трансформације туризма и туриста у савременим друштвима, ц) анализирање релевантних теоријских концепција о карактеристикама савременог туризма, д) компаративну анализу феномена у вези са туризмом у савременим друштвима.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> 1. Главни трендови у савременом туризму, 2. Утицај друштвених фактора на савремене трендове у туризму, 3. Карактеристике савременог туристе – социолошка анализа, 4. Савремени селективни облици туризма, 5. Нови облици туризма у савременим друштвима, 6. Трансформација туристичких дестинација, 7. Савремени трендови у туризму у компаративној перспективи, 8. Савремени туризам и одрживи развој, 9. Друштвене неједнакости у савременом туризму <i>Практична настава:</i> самостална анализа текстова, израда и презентација писаних радова, дискусија о релевантним темама, могућност самосталног емпиријског истраживања.
Препоручена литература 1. Apostopulos, Y., S. Leivadi, A. Yiannakis. 2001. <i>The Sociology of Tourism: Theoretical and Empirical Investigations</i> . London-New York: Routledge. 2. Chen, J. 2006. <i>Advances in Hospitality and Leisure</i> . Elsevier: UK. 3. Cooper, C., M. Hall. 2008. <i>Contemporary Tourism: An International Approach</i> . USA: Elsevier 4. Holden, A. 2006. <i>Tourism Studies and Social Sciences</i> . UK-USA: Routledge. 5. Urry, J., J. Larsen. 2011. <i>Tourist gaze 3.0</i> . UK: SAGE Publications. 6. Одабрани текстови публиковани у релевантним домаћим и иностраним научним часописима 7. Ши́ра литература према потребама студијско-истраживачког рада студената

Назив предмета: Теорије људске интеракције
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је усвајање напредних знања о класичним и савременим теоријама људске интеракције, односно о (микро)социолошким теоријама које друштвену интеракцију (за разлику од нпр. акције, понашања или друштвене структуре) сматрају за основну јединицу анализе у друштвеним наукама. У том смислу, циљ је и разумевање и критичко сагледавање различитих теорија о људској интеракцији лицем-у лице, анализи конверзације, друштвеној размени, вербалној и невербалној комуникацији, ритуалној интеракцији и томе слично. Међу циљевима предмета налази се и усвајање интердисциплинарне перспективе у изучавању људске интеракције, укључујући ту и знања из антропологије, когнитивне и социјалне психологије, и сродних научних дисциплина.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент ће бити у могућности да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира водеће теоријске претпоставке у проучавању људске (друштвене) интеракције, као и да разуме њихово место у савременом корпусу социолошких теорија; - истражује структурне, културне и ситуационе околности које детерминишу људску интеракцију, али и еволуционе и когнитивне основе људске интеракције; - промишља и процењује карактеристике, структуру и/или правила интеракције лицем-у-лице, (не)вербалне комуникације, друштвене размене и ритуалне интеракције; - анализира и дискутује о улози емоција (нпр. страха, гађења, стида и посрамљености итд.) у људској интеракцији; - критички разматра и проблематизује расправе о људској интеракцији као основној јединици анализе у друштвеним наукама.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава.</i> Историјат теорија о људској интеракцији у социологији; Микросоциологија и социолошка социјална психологија; Феноменолошке теорије интеракције; Символички интеракционизам; Етнометодологија; Анализа конверзације; Драматуршке теорије интеракције; Теорије ритуалне интеракције; Друштвено сопство и групни феномени; Разговор као друштвени процес; Вербална и невербална комуникација; Људска интеракција у јавности; Људска интеракција, колективно понашање и друштвени покрети; Људска интеракција и емоције.</p> <p><i>Практична настава.</i> Семинарски радови и критичка дискусија о претпоставкама, тврдњама, сазнањима и увидима (као и снагама и слабостима) теорија људске интеракције.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nash, J. E. and J. M. Calónico (1996). <i>The Meanings of Social Interaction</i>. London: General Hall. 2. Turner, J. H. (2010). <i>Theoretical Principles of Sociology, Vol. 2: Microdynamics</i>. New York: Springer. 3. Turner, J. H. (2002). <i>Face to Face: Toward a Sociological Theory of Interpersonal Behavior</i>. Stanford: Stanford University Press. 4. Collins, R. (2004). <i>Interaction Ritual Chains</i>. Princeton: Princeton University Press. 5. Reynolds, L. T. and N. J. Herman-Kinney (eds) (2003). <i>Handbook of Symbolic Interactionism</i>. Lanham: Altamira Press.

Назив предмета: Дигитална социологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема услова
<p>Циљ предмета: Упознавање са најважнијим савременим социолошким приступима у истраживању дигиталних технологија, дигиталних медија и дигиталне културе. Циљ курса је да представи увиде у везе друштва, културе и информационо-комуникационих дигиталних технологија. усвајање знања и овладавање научно-категоријалним апаратом за изучавање социолошких аспеката производње, дисеминације, потрошње и контроле дигиталних садржаја, посебно на нивоу вредновања и процене значаја, у контексту свакодневног живота и у вези са различитим групама, заједницама и институцијама; разумевање друштвене условљености дигитализације; оспособљавање за аналитичко и критичко сагледавање процеса дигитализације, развоја дигиталних технологија и дигиталног садржаја различитог нивоа.</p>
<p>Исход предмета: Студент зна и на концептуалном и практичном нивоу разуме најважније социолошке приступе у изучавању дигитализације, односно друштвене аспекте дигиталних технологија; студент влада научно-категоријалним апаратом за изучавање социолошких аспеката дигиталне културе, посебно кључним методолошким, сазнајним и нормативним питањима; студент разуме дигитализацију као друштвени процес; студент је оспособљен за аналитичко и критичко сагледавање дигитализације и начина на који дигиталне технологије утичу на промене односа у друштву, као и на статус друштвених наука.</p>
<p>Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – проблеми одређења дигиталне социологије; друштвена, културна и техничка условљеност дигитализације; социолошко-историјски аспекти дигитализације; нормативна питања и проблеми у истраживању дигитализације; савремени приступи у истраживању дигиталних медија и дигиталне културе; социолошки и културолошки аспекти података, информација и дигиталних садржаја: интернет ствари, алгоритми, датафикација, велике базе података и друштвени софтвери; друштвени медији и нове технике истраживања у социологији.</p>
<p>Литература Petrović, Dalibor (2013) Društvenost u doba interneta. Novi Sad: Akademska knjiga. Širki, Klej (2015) Evo stižu svi – moć organizovanja bez organizacija. Beograd: Krug Commerce. Hendriks, Vinsent F. i Hansen, Pele G. (2017) Bura informacija. Beograd: Centar za promociju nauke. Čejko, Meri (2019) Superpovezani. Beograd: Clio. Lupton, Deborah (2013) Digital Sociology. London and New York: Routledge.</p>

Назив предмета: Социолошке теорије људских емоција
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је усвајање знања о класичним и савременим социолошким теоријама људских емоција, односно о теоријама социоисторијске динамике људске емоционалности. Такође, циљ предмета је и разумевање основних теоријских дебата у социологији емоција, са нагласком на дистинкцији између микросоциолошких и макросоциолошких приступа, односно између биолошких (неуронаучних и еволуционистичких), социјално психолошких и социјално конструктивистичких теорија људских емоција.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студент ће бити у могућности да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - идентификује основне теоријске традиције у социолошком проучавању емоција, као и да разуме њихово место у савременом корпусу социолошких теорија; - објасни карактеристичне структурне, културне и ситуационе околности које производе људске емоције; - разуме друштвену природу емоција, осећања и афеката; - анализира и дискутује о јазу између микроинтеракционистичког и макроструктурног разумевања људских емоција; - критички разматра и проблематизује расправе о томе да ли су (и колико) људске емоције биолошки детерминисане, (социјално) психолошки условљене и/или друштвено и историјски конструисане.
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава.</i> Историјат теорија о емоцијама у социологији; Социологија емоција и социолошка метатеорија; Класификација емоција у социолошкој теорији; Теорије статуса, моћи и емоција; Културне теорије емоција; Теорије емоција и друштвених ритуала; Интеракционистичке теорије емоција; Теорије о контроли афеката; Теорије емоција и идентитета; Психоаналитичке теорије емоција; Теорије емоција и сопства; Теорије емоција и друштвене размене; Еволуционистичке и неуросоциолошке теорије емоција.</p> <p><i>Практична настава</i> Семинарски радови и критичка дискусија о претпоставкама, тврдњама, сазнањима и увидима (као и снагама и слабостима) социолошких теорија људских емоција.</p>
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turner, J. H. i J. E. Stets (2011). <i>Sociologija emocija</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. 2. Turner, J. H. and J. E. Stets (2006). Sociological theories of human emotions. <i>Annual Review of Sociology</i> 32: 25-52. 3. Stets, J. and J. H. Turner (eds.) (2006). <i>Handbook of the Sociology of Emotions</i>. New York: Springer. 4. Ekman, P. (2011). <i>Razotkrivene emocije</i>. Beograd: Zavod za udžbenike. 5. Kišjuhas, A. (2015). <i>Telesne, individualne i društvene dimenzije emocija: ka razvoju integrisane sociološke teorije</i>. Doktorska disertacija. Novi Sad: Filozofski fakultet.

Назив предмета: Социологија организационе структуре и организационих промена
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Претходно стечена знања из области Социологије рада и Социологије организације.
Циљ предмета: Да докторанди овладају теоријским знањима и методолошким поступцима како би могли критички да мисле и да самостално проучавају мање или више комплексне и издиференциране организационе структуре и различите модалитете њихове трансформације, у различитим друштвеним (друштвено-историјским, друштвено-економским, друштвено-политичким) условима.
Исход предмета: Оспособљеност докторанада за разумевање карактеристика различитих облика организационе структуре и модалитета организационе трансформације, као и за њихово целовито, социолошко, критичко истраживање и пропитивање. Та оспособљеност ће се изражавати у следећим способностима: да на темељу класичних сазнања (социолошких, као и сазнања из области организационих студија) прате постојећа достигнућа и да развијају нове теоријско-методолошке могућности социолошког проучавања организационе структуре и организационих промена; да повезују социолошке теоријско-емпиријске доприносе (и доприносе других сродних наука) са властитим истраживачким налазима у сврху социолошког објашњавања карактеристика структурисања и трансформисања организација и превладавања конкретних организацијских (структуралних или трансформативних) проблема.
Садржај предмета Теоријска настава: Елаборација класичних теоријских основа из области социологије (организације) и области организационих студија, као и (нај)новијих сазнања из подручја проучавања организационе структуре и организационе трансформације. Из оквира класичних основа, посебно ће се сагледавати становишта и доприноси аутора који припадају европској перспективи (Токвил, Маркс, Вебер, Михелс, Диркем, Тард, Зимел, Шумпетер) и америчкој перспективи (Веблен, чикашка школа, Дјуи, симболички интеракционизам, Парсонс). Детаљно ће се разматрати различита становишта из оквира класичних, неокласичних, модерних (контингентни и ситуациони приступи) и постмодерних (теорија „ресурсне зависности“, теорија трансакционих трошкова, приступ популационе екологије, неоинституционални приступ) приступа у социолошком проучавању организација. На тим основама обликоваће се сазнања о карактеристикама организационе структуре и модалитетима организационих промена. Посебно ће се разматрати (у упоредној перспективи) карактеристике организационе структуре савремених индустријских организација и њихове трансформације (под утицајем неолибералне идеологије). Практична настава: Критичка анализа истраживања организационе структуре и организационих промена у социологији и посебним научним дисциплинама; анализа доприноса појединих социолога истраживању и објашњењу организационе структуре и организационе трансформације; презентација методолошких замисли и поступака у социолошком приступу организационој структури и организационим променама; сагледавање могућности примене социолошких сазнања из области организационе структуре и организационих промена у настојањима да се превладају (практични) организациони проблеми.
Препоручена литература: 1. Adler, P.S. (ed.) (2009). <i>SOCIOLOGY AND ORGANIZATION STUDIES. CLASSICAL FOUNDATIONS</i> . New York: Oxford University Press. 2. Jones, G.R. (2004). <i>ORGANIZATIONAL THEORY, DESIGN, AND CHANGE. Text and Cases</i> . New Jersey: Pearson Education, Inc., Upper Saddle River. 3. Carlton, D. W. and Perloff, J. M. (2005). <i>Modern Industrial Organization</i> . Boston: Pearson. 4. Mojić, D. (2014). <i>Organizacije i (post)moderno društvo</i> . Beograd: Čigoja štampa: Institut za sociološka istraživanja Filozofskog fakulteta. 5. Шљукић, М. (2018). <i>Фабрика: индустрија у пост-социјалистичкој Србији</i> . Ново Милошево: Банатски културни центар. 6. Milošević, B. (2013). <i>Organizacija rada u globalnoj tranziciji: prilozi Sociologiji organizacije</i> . Beograd: „Filip Višnjić“: Prosveta. 7. Janićijević, N. (2007). <i>Upravljanje organizacionim promenama</i> . Beograd: Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta.

Назив предмета: Савремено село и пољопривреда
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: претходно стечена знања из социологије на основним и академским студијама
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да упозна студенте докторских студија са главним проблемима које данас истражују Социологија села и Социологија пољопривреде, како у свету, тако и код нас. Наредни циљ је да се студенти оспособе за самостално проучавање савремених друштвених процеса на селу и у пољопривреди.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Студенти су у стању да разумеју савремене промене које се одвијају на селу и у пољопривреди и оспособљени су за њихово самостално проучавање из угла социологије села и социологије пољопривреде као апликативних социолошких дисциплина.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Уводно предавање – јагма за земљом (land grabbing) као друштвена појава и друштвени процес – појавни облици јагме за земљом – јагма за земљом у свету и код нас – друштвени корени јагме за земљом – однос између Империје и фармера у Европи и свету – процес репезантизације у ЕУ – репезантизација у Србији – руралне области у Србији – друштвене карактеристике рурални области у Србији – најважнији друштвени процеси у руралним областима у Србији – будућност села и пољопривреде у свету и код нас</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>У оквиру практичне наставе студенти израђују мању студију о одабраном проблему, која може укључивати и креирање сопствене искуствене евиденције мањег обима.</p>
<p>Препоручена литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Batterbury S.P.J. and F. Ndi. (2018). Land grabbing in Africa. In Binns J.A., K. Lynch and E. Nel (eds.) <i>The Routledge Handbook of African Development</i>. London: Routledge. pp 573-582. 2. Borras S. M. Jr and Franco J. (2012). Global Land Grabbing and Trajectories of Agrarian Change: A Preliminary Analysis. <i>Journal of Agrarian Change</i>, Vol. 12 No. 1, pp. 34–59. 3. Edelman M, Oya C & Borras S. M. Jr (2013) Global Land Grabs: historical processes, theoretical and methodological implications and current trajectories, <i>Third World Quarterly</i>, 34:9, 1517-1531. 4. Ploeg, van der J. D. (2013). <i>Peasants and the Art of Farming</i>. Black Point, Nova Scotia: Fernwood Publishing. 5. Ploeg, van der J. D. (2017). <i>The Importance of Peasant Agriculture: a Neglected Truth</i>. Wageningen: University and Research. 6. Шљукић С, Јанковић Д. (2015). <i>Село у социолошком огледалу</i>. Нови Сад: Mediterran Publishing. 7. Шљукић С, Шљукић М. (2018). Комунистички манифест и сељаштво XXI века. <i>Социолошки преглед</i>, vol. LII (2018), no. 2, стр. 607-627. 8. Šljukić S, Šljukić M. (2019) Sociological aspects of the transformation of agrarian structure of Serbia in 1990-2018. <i>RUDN Journal of Sociology</i>, Vol 19, No 2, pp 235-243.

Назив предмета: Биополитика и био-моћ
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета Основни циљ предмета Биополитика и био-моћ ја да упозна студенте докторских студија са модерним друштвеним и политичким „моћи над животом“, односно биополитичким стратегијама управљања животима мноштва. Студенти ће се упознати са најважнијим приступима, теоријским моделима и категоријама биополитичког модела управљања и владања.</p>
<p>Исход предмета Основни исход предмета Биополитика и био-моћ је стицање знања и формирање критичких научних ставова о биополитици и стратегијама био-моћи. Поред тога, студенти ће бити оспособљени за самостално истраживање биополитичких феномена модерних друштава, као и за самостално коришћење научног категоријалног апарата из домена биополитичких студија.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Стари биолошки поредак. Нови биолошки поредак. Живот, политика и друштво. Друштво и тело. Микрополитике моћи нас телом. Тело и субјективност. Тело и мноштво. Живот и привреде. Политике моћи над животом. Живот и норма. Доприноси Мишела Фуко биополитичким студијама. Питања „голог живота“. Социјална медицина. Савремене технологије контроле и моћи над животом. Рођење здравствене политике у 18. веку. Управљање опасностима и ризицима. Политике живота. Биополитичка производња. Право смрти и моћ над животом. Будућност биополитике у капитализму. Био-моћ данас.</p>
<p>Препоручена литература Д. Маринковић и Д. Ристић, <i>Моћ над животом: биополитика у модерном друштву</i>. Нови Сад, Медитерран Публишинг, 2019; Agamben, Đorđo (2013). <i>Homo sacer: suverena moć i goli život</i>. Loznica: Karpos; Braudel, Fernand (1992). <i>Strukture svakidašnjice</i>. Zagreb: AC; Colin, Gordon (1998). Canguilhem: Life, Health and Death. <i>Economy and Society</i>, 27(2-3): 182–189; Esposito, Roberto (2008). <i>Bios: Biopolitics and Philosophy</i>. Minneapolis: University of Minnesota Press; Фуко, Мишел (1998). <i>Treba braniti društvo</i>. Novi Sad: Svetovi; Фуко, Мишел (2014). <i>Bezbednost, teritorija, stanovništvo</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing.</p>

Назив предмета: Социологија модернизације
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета Проучавање историје и унутрашњег састава (анатомије) епохе европског друштва као друштва разума из социолошке, историјске и филозофскоантрополошке перспективе; утврђивање генезе и исхода Модерне, модернитета и модернизације од периода Ренесансе, преко Класицизма и Просветитељства до индустријског и информатичког доба; критика и аутокритика друштва разума као одраза империјалног и колонијалног карактера западне рационалности; везе између диференцијације, грађанске еманципације и категорија рационалности и субјективитета; традиционализација, ретрадиционализација, дух колективитета и идеологија; разумевање Модерне и модернитета у процесима глобалног ширења капитализма и идеологије неолиберализма.</p>
<p>Исход предмета Разумевање генезе европског модернитета као доминантне историјске, развојне и онтолошко-сазнајне категорије у конституисању категорија научног мишљења те доминантне слике света на глобалном нивоу; критичко разматрање западно-капиталистичког и неолибералног модела развоја као доминантног и једино пожељног; проблематизација односа Науке и Политике из перспективе глобалне доминације идеологије; онтолошко, егзистенцијално и историјско лоцирање западног модернитета као парадигме светске историје.</p>
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Рефлексивност, субјективитет и диференцијација; просветитељство, грађанско друштво и модерна; Маркс и Модерна; класичне и новије теорије модернизације; модернизација и вестернизација; модернизација и ретрадиционализација; мит о диференцијацији, модернизацији и напретку; правци друштвеног развоја и друштвених промена у процесу глобализације; глобализација и модернизација; Модерна и постмодерна: рекапитулација појмова; капитал, тржиште и Модерна; капитал, национална држава и неолиберализам; <i>Практична настава:</i> Критичко проучавање литературе; консултације и дискусије, менторски рад.</p>
<p>Препоручена литература Habermas, Jürgen (1988). <i>Filozofski diskurs moderne</i>, Zagreb: Globus. Lazić, Mladen (2011). <i>Čekajući kapitalizam. Nastanak novih klasnih odnosa u Srbiji</i>, Beograd: Službeni glasnik. McMichael, Philip (2003). <i>Development and Social Change</i>, Pine Forge Press. Milenković, Pavle (2016). <i>Ogledi iz sociologije savremenosti</i>, Novi Sad: Mediterran Publishing. Sayer, Derek (1991). <i>Capitalism and Modernity. An excursus on Marx and Weber</i>, London and New York: Routledge. Seidman, Steven (1983). <i>Liberalsim and the origins of European social theory</i>, Berkley and Los Angeles: University of California Press. Sclair, Leslie (2005). <i>The Sociology of Progress</i>, London: Routledge. Taylor, Charles (1991). <i>The Malaise of Modernity</i>, Toronto: House of Anansi PRes. Tejlor, Čarls (2011). <i>Doba sekularizacije</i>, Beograd: Službeni glasnik. Wagner, Peter (1994). <i>A sociology of modernity. Liberty and discipline</i>, London and New York: Routledge.</p>

Назив предмета: Историјска социологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
Циљ предмета Упознавање и овладавање методолошким и епистемолошким проблема историјског објашњења у друштвеним наукама; оспособљавање кандидата за разумевање и проучавање динамичне и развојне стране целине друштвених процеса; уочавање и анализирање услова под којим се друштвене целине мењају током времена.
Исход предмета Временско и упоредноисторијско проучавање друштвених целина, овладавање методолошким и теоријским оруђима за интердисциплинарно проучавање друштвених целина у њиховом постанку и развоју; способност за уочавање развојне и историјске димензије друштвених појава и друштвених процеса, уз развијање критичког мишљења у разумевању друштвене стварности; продубљено самостално разумевање проблема садашњице.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Логичко-епистемолошки проблеми историјског објашњења у друштвеним наукама; дескриптивни, аналитички, монографски и упоредно-историјски приступ; објашњење и разумевање; историографија, телеологија и социологија; друштвена теорија и филозофија историје; теоријски и методолошки проблеми сусретања социологије и историографије; разматрање појединих теоријских система и праваца из области историјске социологије <i>Практична настава</i> Самостално интерпретирање одабране литературе; писани семинарски радови.
Препоручена литература Бродел, Фернан (1992). <i>Списи о историји</i> , Београд: Српска књижевна задруга. Goldthorpe, John K. (1991). "The Uses of History in Sociology: Reflections on Some Recent Tendencies", <i>The British Journal of Sociology</i> , Vol. 42, No. 2 (june 1991). Kiser, Edgar, Hechter, Michael (1991). "The Role of General Theory in Comparative-Historical Sociology", <i>The American Journal of Sociology</i> , Vol. 97, No. 1 (Jul. 1991). Lloyd, Christopher (1991). "The Methodologies of Social History: A Critical Survey and Defence of Structurism", <i>History and Theory</i> , Vol. 30, No. 2 (May 1991). Milenković, Pavle (2009). <i>Istorijska sociologija: sociološka hrestomatija</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing. Milenković, Pavle (2016). <i>Škola Anala. Između istoriografije i sociologije</i> , Novi Sad: Mediterran Publishing. Roksandić, Drago, Šimetin Šegvić, Filip, Šimetin Šegvić, Nikolina (ed.) (2019). <i>Annales in perspective: Designs and accomplishments Vol.1</i> , Faculty of Humanities and Social Sciences, University in Zagreb; Centre for Comparative Historical and Intercultural Studies. Smit, Denis (2001). <i>Usporišje istorijske sociologije</i> , Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Tili, Čarls (1997). <i>Suočavanje sa društvenom promenom</i> , Beograd: Filip Višnjić. Mur, Barington (2000). <i>Društveni koreni diktature i demokratije</i> , Beograd: Filip Višnjić.

Назив предмета: Социологија уметности
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема услова
<p>Циљ предмета: Упознавање са најважнијим социолошким приступима у изучавању уметности, масовне и популарне културе; усвајање знања, овладавање научно-категоријалним апаратом за изучавање социолошких аспеката уметности, масовне и популарне културе; разумевање друштвене условљености уметности; оспособљавање за аналитичко и критичко сагледавање форме, садржаја и значаја уметности, масовне и популарне културе; развијање способности за вредновање уметничких и културних творевина и садржаја различитог нивоа.</p>
<p>Исход предмета: Студент зна најважније социолошке приступиме у изучавању уметности, масовне и популарне културе; студент влада научно-категоријалним апаратом за изучавање социолошких аспеката уметности, масовне и популарне културе; студент разуме друштвену условљеност уметности; студент је оспособљен за аналитичко и критичко сагледавање форме, садржаја и значаја уметности, масовне и популарне културе; студент је оспособљен за вредновање уметничких и културних творевина и садржаја различитог нивоа.</p>
<p>Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> – проблеми одређења уметности, масовне и популарне културе и њиховог међусобног разграничења; друштвена, културна и техничка условљеност уметности, масовне и популарне културе; уметност и потрошачко друштво, слободно време и индустрија забаве; уметност и друштвена стратификација; уметност као друштвена делатност; светови уметности; подела рада у уметности; врсте уметника; уметничка и масовна публика; појава и ширење кича; проблеми одређења кича; принципи кича.</p>
<p>Литература Aleksander, Viktorija (2007): <i>Sociologija umetnosti</i>. Beograd: Clio. Becker, Howard (2009): <i>Svetovi umjetnosti</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk. Đorđević, Jelena (prir.) (2012): <i>Studije kulture</i>. Beograd: Službeni glasnik. Kloskovska, Antonjina (1985): <i>Masovna kultura</i>. Novi Sad: Matica srpska. Mol, Abraham (1973): <i>Kič</i>. Niš: Gradina. Storey, John (2009): <i>Cultural Theory and Popular Culture</i>. Pearson Longman < https://uniteyouthdublin.files.wordpress.com/2015/01/john_storey_cultural_theory_and_popular_culturebookzz-org.pdf > Tanner, Jeremy (2003). <i>The Sociology of Art. A Reader</i>. London and New York: Routledge. < https://books.google.rs/books?id=HJZ_AgAAQBAJ&pg=PR3&source=kp_read_button&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false > Williams, Raymond (1959). <i>Culture and Society</i>. London: Chatto & Windus.</p>

Назив предмета: Формулисање теме докторске дисертације – резултати досадашњих истраживања
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема
<p>Циљ предмета Циљ овог предмета је да докторанд-киња припреми преглед и уради анализу досадашњих рецентних истраживања и теоријских приступа истраживању одабраног предмета докторске дисертације. Припремом и одбраном анализе резултата досадашњих истраживања и теоријских приступа предмету докторске дисертације, докторанд-киња доказује спремност и квалификованост за израду докторске дисертације.</p>
<p>Исход предмета Очекивани исход је одбрањена анализа досадашњих савремених истраживања и теоријских приступа предмету истраживања докторске дисертације. Докторанд-киња доказује да је у потпуности савладао-ла различите теоријске приступе и показује способност критичке анализе истраживања одабраног проблема.</p>
<p>Садржај предмета Анализа резултата досадашњих истраживања одабраног проблема, а у вези са темом докторске дисертације. Анализа и критика различитих теоријских приступа истраживачком проблему. Постављање теоријско-хипотетичког оквира о проблему.</p>
<p>Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.</p>

Назив предмета: Социолошки практикум 2
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положено Учешће на првом научном скупу са рефератом
<p>Циљ предмета Циљ предмета је оспособљавање докторанда-киње за самосталан истраживачки рад, односно препознавање и трагање за адекватним референтним оквирима истраживања, одабир теме и актуелне литературе; за самосталну интеграцију постављених хипотеза, теоријских референтних оквира и адекватних метода приликом спровођења истраживања; за адекватну примену различитих истраживачких поступака; за самостално писање и презентацију резултата истраживачког рада.</p>
<p>Исход предмета Од докторанда-киње се очекује да на крају курса буде способан-на да: самостално уочава могуће проблеме истраживања; спроведе истраживање у складу са уоченим проблемом; покаже самосталност приликом обраде и анализе прикупљеног теоријског или емпиријског корпуса података; самостално трага за релеватном литературом неопходном за истраживање; самостално интерпретира добијене резултате и презентује добијене резултате на домаћем или међународном научном скупу.</p>
<p>Садржај предмета Докторанд-киња спроводи самостално (теренско) истраживање које је у вези са темом докторске дисертације.</p>
<p>Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.</p>

Назив предмета: Учешће на другом научном скупу са рефератом
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положен Социолошки практикум I
Циљ предмета Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски (или коауторски) рад.
Исход предмета Публиковање реферата саопштеног на научном скупу при чему је докторанд-киња једини аутор или први коаутор.
Садржај предмета Студијски истраживачки рад, избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда реферата који ће докторанд-киња саопштити на научном скупу.
Литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак ради конципирања и излагања научног рада на научном скупу.

Назив предмета: Израда и одбрана плана докторске дисертације
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Положени предмети Формулисање теме докторске дисертације – предмет и проблем; преглед литературе; резултати досадашњих истраживања
Циљ предмета Циљ овог предмета је да докторанд-киња припреми и потом одбрани План докторске дисертације, а у договору и сарадњи са ментором докторске дисертације. Припремом и одбраном Плана докторске дисертације докторанд-киња доказује спремност и квалификованост за израду докторске дисертације.
Исход предмета Очекивани исход је одбрањен План докторске дисертације, на основу којег докторанд-киња доказује да у потпуности влада теоријском проблематиком, методама и техникама истраживања, односно да је успешно презентован научни и друштвени значај одабраног проблема.
Садржај предмета План докторске дисертације јесте систематична целина теоријских и методолошких ставова о појави, проблему и предмету истраживања. У Плану је неопходно формулисати проблем, чиме се успоставља однос између реалне друштвене појаве, проблема који се јављају у вези са том појавом и научног сазнања о тој појави. План садржи хипотетичке ставове о проблему, значај истраживања, као и преглед основних резултата досадашњих истраживања у области. Планом докторске дисертације предлаже се структура дисертације, прелиминарни списак литературе, методе и технике истраживања, степен очекиваног научног сазнања, као и претпостављени научни допринос. У зависности од предмета и предвиђене методологије истраживања, докторанд-киња од ове фазе користи апликативне софтвере за друштвене науке (SPSS, Statistika, Nvivo, R), што и наводи у Плану.
Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.

Назив предмета: Израда докторске дисертације 1
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 15
Услов: Одбрањен План докторске дисертације.
Циљ предмета Написана прва половина докторске дисертације.
Исход предмета Израдом докторске дисертације докторанд-киња стиче способности за самостално бављење научним радом, руковођење истраживањима из области друштвених наука, као и за теоријска уопштавања, научна објашњења и предвиђања.
Садржај предмета У складу са претходно одбрањеним Планом докторске дисертације, а у консултацији са ментором, докторанд-киња израђује докторску дисертацију.
Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.

Назив предмета: Објављивање првог и другог научног рада
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 15
Услов: Нема
Циљ предмета Оспособљавање за самостални научно-истраживачки и ауторски (или коауторски) рад.
Исход предмета Публиковање научних радова у публикацијама или часописима одговарајућег научног ранга (на основу одлуке Одсека за социологију и релевантних тела Филозофског факултета у Новом Саду).
Садржај предмета Студијски истраживачки рад, избор одговарајуће истраживачке теме, студирање рецентне литературе и израда научних радова.
Литература Одабрана рецентна литература којом се апсолвира истраживачки задатак у циљу конципирања научних радова.

Назив предмета: Израда докторске дисертације 2
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 20
Услов: Одбрањен План докторске дисертације; Израда докторске дисертације 1
Циљ предмета Написана докторска дисертација.
Исход предмета Израдом докторске дисертације докторанд-киња стиче способности за самостално бављење научним радом, руковођење истраживањима из области друштвених наука, као и за теоријска уопштавања, научна објашњења и предвиђања.
Садржај предмета У складу са претходно одбрањеним Планом докторске дисертације, а у консултацији са ментором, докторанд-киња израђује докторску дисертацију.
Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.

Назив предмета: Одбрана докторске дисертације
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Израда докторске дисертације 1, Израда докторске дисертације 2
Циљ предмета Одбрањена докторска дисертација.
Исход предмета Одбрањеном докторском дисертацијом докторанд-киња стиче компетенције за самостално бављење научним радом, руковођењем истраживањима из области друштвених наука, као и за теоријска уопштавања, научна објашњења и предвиђања.
Садржај предмета У складу са претходно одбрањеним Планом докторске дисертације и предвиђеном процедуром, а у консултацији са ментором, докторанд-киња приступа одбрани докторске дисертације.
Литература Литература потребна за израду докторске дисертације.